

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תתרכו

ערב שבת קודש כ' תצא, יו"ד אלול ה'תשע"ד

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים וארבע שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקיי"ב שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

החייל ב"צבאות השם" שניאור זלמן שי'
ליום הולדתו האחד עשרה לאויש"ט, ביום, וא"ו אלול,

ה' תהא שנת עד בלי די

ולזכות אחיו ואחיותיו שיחיו

*

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק וזוגתו מרת שרה שיחיו גורביץ

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עמרי" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3

דבר מלכות

להתנהג באופן ד"אז ימלא שחוק פינו" / משיחת אור ל"יא אלול התשע"א

8

זמן הגאולה

היכן מציינו בשו"ע חיוב לגאול את השכינה מהגלות? / פרשת השבוע באור הגאולה

11

ניצוצות של משיח

לאחרי הדיבור מראים באצבע: הנה דוד מלכא משיחא! / קטעים קצרים בעניני גאולה

12

המעשה הוא העיקר

לצאת בקריאה והכרזה על הוספה מיוחדת בשמחה כדי להביא את המשיח! / הודאות למעשה בפועל

14

כתב יד קודש

אין הזמן גרמא שאחפש ואציין / צילום ממענה הרבי לשאלת המניחים במאמר ד"ה אוי לדודי נו

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש לזכות האשה רייזל פרומא בת חי' רחל שתחי' ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחי' ובתם רחל בת חיה מושקא שתחי' ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, מרים בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחי'

בס"ד.

בדעתך מה:

א) לא תפסנו הכוונה כפי ש"לחזמי" שבמקורש הביאו מירושלים, וחדר ברמב"ם

רש"ז מולד' איסורי מובח' (ונגמ' המלכות) שמתם הכינוי הקרובות המנוחות לרא' הוכיח

ירושלים. כפי ש"לחזמי" הביא (הוא לא ידע את המקור)

ב) כפי ש"ע"ד בתמה שכתובות-הא"ת הכוונה למסק היסוד"ם (חל"י מע"ש ט"ז ח"י)

ע"ד "פעור הנמצאים לפני סחורי נהמה בירושלים". האם הובח זה לרא' שה"לחמי"

שבמקורש שהם הכתובות נקנו בירושלים

ג) האם להצטרף זה שירושלים נק' "מדינתו" לגבי מקדש.

Handwritten notes in Hebrew, including the words "בדעתך מה:" and "א) לא תפסנו הכוונה כפי ש"לחזמי" שבמקורש הביאו מירושלים, וחדר ברמב"ם".

אין הזמן גרמא שאחפש ואציין

בהמשך לצילומים שהובאו בגליונות הקודמים, לפנינו צילום נוסף ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלות המניחים במאמר ד"ה אני לדודי, אדר"ח אלול ה'תשמ"ו

(המאמר נדפס בסה"מ מלוקט ח"א ע' תסז ואילך. וראה שם הע' 40)

פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

על שאלה א' ענה הרבי: **כשהם במקומות הנ"ל אינם "לחמי", כי נעשה ע"י שהקדישום** – ולבד ביכורים וכיו"ב צ"ל קידוש הקרבן קודם שיכנס לעזרה – לאידך (לשולל תקלת מעילה – ברובא דרובא) **הקדישום סמוך לכניסתם** – נדרים ט, ב ובר"ן שם (או שלקחום מהגזברים – היינו מהנמצאים בלשכות שברשותם (בירושלים)).

לאחמ"כ כתב הרבי למניחים: – כ"ז מפורש ויצינו. **באם לא ימצאו – ישמיטו כל** **ההערה, כי אין הזמ"ג שאחפש ואציין.**

בתחילת שאלה ב' מחק כ"ק אד"ש מה"מ תיבת "האם" וכך גם בשאלה ג'.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **משה נחום** בהרה"ח ר' **מרדכי מענדל** ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן – אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

להתנהג באופן ד"אז ימלא שחוק פיננו

נשיא דורנו המשיך את ענין השמחה גם לדורו אחריו, דורנו זה - אנשים נשים וטף, שהוא דור הגאולה • ומה ש"אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעוה"ז" - במה דברים אמורים, כאשר המדובר אודות רגע קודם גילוי משיח צדקנו; אבל בנדו"ד, הרי מכיון שנשיא דורנו הי' המשיח של דורנו, והוא נתגלה בכל התוקף - הרי לא רק שניתנה רשות, אלא יתירה מזה, שיש חיוב להתנהג באופן ש"ימלא שחוק פיננו ולשונו רינה" • משיחת יום ג' פ' כי-תצא, אור ל"א אלול ה'תשנ"א - כלתי מוגה

א. רגיל לקשר כל ענין עם נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר.

והדגשה מיוחדת בזה בימים אלה – כיון שבימים הבאים בשבוע זה חל יום הנישואין של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו¹.

וענין זה מתחיל כבר ביום הש"ק שלפנ"ז, שנקראת "שבת אויפרופעניש", אשר שם זה כולל כו"כ פירושים, אבל בודאי גם הפירוש הכי פשוט, שביום הש"ק זה נעשית עלי' אצל החתן עי"ז שקוראים אותו ("מ'רופט אים אויף") לעלות והוא עולה מלמטה למעלה,

ובפרט שעלי' זו קשורה עם הקריאה **לתורה**, שהרי הפירוש הפשוט ד"אויפרופעניש" הוא שקורין אותו לעלות לתורה. ובפרט לפי מנהגנו שכל אחד שעולה לתורה מברך לפני' ולאחרי' (דלא כפי שנהגו בזמנים שלפנ"ז שהיו מברכים ברכה אחת קודם כל שבעה הקרואים, וברכה אחת לאחרי

(1) ביום י"ג אלול (המו"ל).

כל שבעה הקרואים)², והיינו, שה"אויפרופעניש" של החתן לעלות לתורה היא בתוספת ברכה והמשכה³, שע"ז נעשית עלי' גדולה עוד יותר.

ועלי' זו היא גם אצל אלה שגם בלאו הכי היו "למעלה", כיון שב"מעלה" גופא ישנן כו"כ דרגות, עד לדרגות אין-סוף, ולכן, גם אצלם נעשית עי"ז עלי' לדרגא נעלית יותר, ואדרבה - ביתר שאת וביתר עוז.

והרי כל הענינים של נשיא הדור (ובנדו"ד, יום הנישואין, החל מה"אויפרופעניש" בשבת שלפנ"ז) שייכים לכאו"א מבני הדור, שהרי "הנשיא הוא הכל" וכמ"ש הרמב"ם בהלכות מלכים⁵ שלבו של המלך "הוא לב כל קהל ישראל", וטעם הדבר – לפי שענינו של נשיא

(2) מגילה כא, סע"ב.

(3) ראה תו"א מקץ לז, ג. ובכ"מ.

(4) פרש"י חוקת כא, כא.

(5) פ"ג ה"ו.

(שנקרא⁹ בשם) הצדיק¹⁰, ונמשך לכל אלה הנקראים בשם זה – אע"פ שנקרא כן ע"ש "יוסף ה' לי בן אחר"¹¹, לשון יחיד, וכפי שאכן ה' בפועל שרחל ילדה אחריו רק בן אחד, מ"מ, השם "יוסף" סתם, מורה על הוספה בלי הגבלות, ובמילא, הרי זה כולל את כל בני¹².

וענין זה מודגש יותר בכך שכל עם ישראל עד סוף כל הדורות נקרא על שם יוסף – כמ"ש¹³ "נוהג כצאן יוסף", "כל ישראל נקראים על שם יוסף לפי שהוא פירנסם וכלכלם בימי הרעב"¹⁴, היינו, שיוסף נתן את המזון (אכילה ושתיה) שעל ידו ה' הקיום בגשמיות של כל בני יעקב, נשי יעקב, וגם יעקב בעצמו¹⁵, שכאשר "יוחי יעקב בארץ מצרים"¹⁶, עיקר חייו¹⁷, ה' נתון (כביכול) תחת ממשלתו של יוסף, ועד כדי כך, ש"ויתחזק ישראל וישב על המטה"¹⁸, כמ"ש רש"י (בפשוטו של מקרא) "אמר . . . מלך

ומלך הוא "אשר יוציאם ואשר יביאם"⁶, שבו תלוי' החיות והקיום של כל העם, שהרי מחובתו של הנשיא והמלך לספק לכל אנשי מדינתו את מזונותיהם וכל הדרוש להם, לפי הישג יד המלך, כיון שזהו העם והדור שלו.

ב. ויש להוסיף שעניינו של נשיא הדור ושייכותו לכל הדור – מודגשים במיוחד אצל נשיא דורנו:

לכל לראש – בנוגע לעצם ענין הנשיאות, שלהיותו בן יחיד, מתבטלת האפשרות לעניינים של ספקות וכו', ונפ"מ "לדינא בנוגע למלך בישראל ש"אין מושחין מלך בן מלך, ואם תאמר מפני מה משחו את שלמה מפני מחלוקתו של אדוני' כו' ואת יהואחז מפני יהויקים כו"⁷ – שכל זה שייך רק כאשר ישנם כמה בנים וישנו ענין של ספק כו', משא"כ כאשר ישנו רק בן יחיד.

ומובן, שעניני המשיחה למעליותא קיימים גם אצל בן יחיד שאצלו לא צריך לשלול ענין של מחלוקת, שכן, כאשר שלילת המחלוקת היא ע"י דבר חיובי וטוב (משיחה), נשאר החיוב והטוב גם אצל בן יחיד, ואדרבה, ביתר שאת וביתר עוז.

ג. וכמו כן בנוגע להשייכות של נשיא הדור עם אנשי דורו – שגם ענין זה מודגש במיוחד אצל נשיא דורנו, החל מהרמז בשמו:

שמו של נשיא דורנו הוא כפול – ב' שמות. וכבר בשמו הראשון נרמז ענין נעלה יותר מאשר כפל – "יוסף", מלשון הוספה, שבה נכללת הוספה בלי הגבלות.

ובפרטיות יותר:

השם "יוסף" – שמתחיל מיוסף⁸ –

(6) פינחס כז, יז.

(7) הוריות יא, ב. וראה כריתות ה, ב.

(8) אע"פ שדבר הרגיל הוא ע"פ מנהג ישראל שקורין הילד ע"ש זקנו, וכפי שנהגו במשפחת בית הרב בנוגע לכמה שמות. – ולהעיר, שדוקא ביחס לבניו של

ב. אמנם, עפ"י מתעוררת השאלה לאיך גיסא: היתכן שבמשך כל הדורות לא השתדלו להביא את המשיח ע"י שמחה, גם לא לאחרי הכרזת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"?

והגע עצמך: הרי עשו כל מה שניתן לעשות כדי להביא את המשיח, עד לשחיקת האבן היקרה שבכתר המלך כו' כדי לשפוך לתוך פיו של בן המלך, ועד כדי כך, שפיזרו והפיצו האבן היקרה דכתר המלך בשבעים לשון, ועד שיוכל לבוא אפילו לאינו-יהודי . . . ואעפ"כ, לא השתדלו להביא את המשיח ע"י שמחה!

וי"ל הביאור בזה – בפשטות – שכשנמצאים בחושך כפול ומכופל דהגלות, שכל בני נמצאים בגלות, ו"שכינתא בגלותא"⁸, הרי מובן, שמצד גודל צער הגלות לא שייך שמחה בטהרתה.

אבל אעפ"כ, כיון שסוכ"ס מוכרחים להביא את המשיח – לא נותרה ברירה אלא להביא את המשיח ע"י השמחה, שמחה בטהרתה.

ובנוגע להקושי לפעול רגש של שמחה בטהרתה בחשכת הגלות – הרי, מכיון שמוכרחים להביא את משיח צדקנו, עכצ"ל, שבסוף זמן הגלות ממש – נותנים כחות מיוחדים⁹ שיוכל להיות ענין השמחה בטהרתה, והביאור – ששמחה זו נעשית ע"י התבוננות שתיכף ומיד ממש בא משיח צדקנו¹⁰, שאז תהי' בכל העולם שלימות השמחה, שלכן, ישנו כבר רגש של שמחה בטהרתה (מעין ודוגמת שמחת הגאולה).

והעיקר – שבמקום אריכות הדיבור והשקו"ט כו', יתחילו במעשה בפועל: לצאת בקריאה והכרזה ע"ד הוספה מיוחדת בשמחה כדי להביא את המשיח, ובודאי שע"י יביאו את המשיח בפועל ממש, ובזריזות הכי גדולה, "לא עיכבן כהרף עין"¹¹,

ואדרבה – ינסו ויוכחו!!

(משיחות ש"פ תצא, י"ד אלול, ה'תשמ"ח – מוגה)

(8) זח"ג ד, ב. סו, סע"א. עה, סע"א. וראה מגילה כט, א. ספרי ס"פ מסעי.

(9) נוסף לכך שמנצלים ה"חוצפא יסגי" שבעקבות משיחא (ראה סוטה בסופה) לקדושה.

(10) להעיר גם שהתחלת ה"קול קורא" הרביעי דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (אלול תש"ב) הוא: שישו ושמחו בשמחת גאולה!
(11) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

מוקדש לזכות

החייל בצבאות השם יעקב בן בת שבע שי

לרפואה שלימה וקרובה בקרוב ממש

לצאת בקריאה והכרזה על הוספה מיוחדת בשמחה כדי להביא את המשיח!

א. [.] יש לומר, שהדבר שעדיין לא עשו בשביל להביא את המשיח הוא – **עבודת השמחה הרצויה בשביל להביא את המשיח:**

נוסף לכך ששמחה פורצת כל הגדרים, גם גדרי הגלות, יש בשמחה סגולה מיוחדת להביא את הגאולה - כמבואר בהמשך שמח תשמח הנ"ל¹ ש"שמחת לבו"² שהיתה בבנין ביהמ"ק הא' והב' לא היתה שמחה שלימה, ועיקר השמחה תהי' בביהמ"ק העתיד בגאולה העתידה, ש"אז תהי' השמחה בבחי' א"ס עצמותו ומהותו בבחי' שמחה עצמית ממש", וממשיך לבאר³, ששמחה העצמית זו מעוררים ע"י **שמחה של מצוה**, שהשמחה של המצוה מגעת למעלה יותר מהמצוה עצמה, ועל ידה דוקא מעוררים השמחה העצמית דלעתיד לבוא.

ואף שבדאי היתה שמחה של מצוה בכל הדורות שלפנ"ז, שהרי שמחה של מצוה הו"ע עיקרי בעבודה, כמ"ש "עבדו את ה' בשמחה"⁴, "עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב"⁵, ובפרט בבנין ביהמ"ק הנ"ל – מ"מ, בשמחה של מצוה עיקר ההדגשה היא על (אופן) **העבודה**, שהעבודה צריכה להיות בשמחה, ואילו המדובר כאן אודות השמחה להביא את המשיח הוא – על **השמחה כשלעצמה**, שמחה בטהרתה, **עבודה של שמחה** לשם מטרה ותכלית **דביאת המשיח**.

[מובן וגם פשוט, שאצל יהודי גם שמחה כשלעצמה קשורה עם עבודת ה', עניני התומ"צ, "פיקודי ה' ישרים משמחי לב"⁶, אבל, יש להדגיש את השמחה עצמה, היינו, לא (רק) **הענינים המביאים** את השמחה, אלא **השמחה עצמה** – והשמחה תביא את המשיח].

ומכיון שכן, הרי, הדרך להביא את המשיח היא – לכאורה, ולא רק לכאורה, אלא כ"ה מסקנת הענין⁷ – ע"י הוספה **בשמחה**, שמחה בטהרתה, שמחה שתומ"י תביא את משיח צדקנו.

(1) סה"מ תרנ"ז ע' רלב. ע' רנב.

(2) שה"ש ג, יא. משנה סוף תענית.

(3) ע' רנב ואילך.

(4) תהלים ק, ב. וראה זח"ג נו, א. ספר העיקרים מ"ג פל"ג (הובאו ונתבארו באוה"ת לתהלים (יהל אור) עה"פ). ובכ"מ.

(5) תבוא כח, מז. וראה רמב"ם הל' לולב בסופן. שער המצות להאריז"ל בהקדמתו. של"ה ס"פ תבוא (שפו, א). תניא פכ"י. לקו"ת תזריע כ, ג. סידור (עם דא"ח)

רפא, ד. המשך תער"ב ח"ג ע' א"רסא ואילך. ועוד.

(6) תהלים יט, ט. וראה טור ורמ"א ושו"ע אדה"ז אור"ח סצ"ג ס"ג. טשו"ע שם ר"ס תקנד (מתענית ל, סע"א).

(7) להעיר מהידוע (ראה שד"ח כרך ט' כללי הפוסקים סט"ז אות ח'. וש"נ) שלפעמים משתמשים בלשון "לכאורה" גם בדבר שנשאר למסקנה. וי"ל, שהלשון "לכאורה" (בכ"ף הדמיון) הוא גם למעליותא, "כאורה", להיותו למעלה מאורה.

הוא¹⁹, אחלק לו כבוד", וכאמור, שענינו של המלך הוא לספק את כל צרכי העם כו'.

וזהו גם ענינו של כל נשיא בישראל שדואג לכל צרכי בני דורו, כמודגש גם בעבודתו של הכהן גדול ביום הכיפורים, "אחת בשנה"²⁰, שהי' מתפלל²¹ עבור כאו"א מישראל וכלל ישראל שתהי' להם – על סדר האל"ף ב"ת – שנת אורה, שנת ברכה, שנת גאולה, שנת דיעה, שנת הוד והדר, שנת ועד טוב, שנת זכיות גדולות, שנת חסד ורחמים, ושנת חיים ארוכים, שנת טובות גדולות, שנת יעוד טוב, מתחיל מהיעוד של ביאת משיח צדקנו תיכף ומיד ממש, שנת כלכלה בהרחבה – כפי שהי' בזמנו של יוסף, "נוהג כצאן יוסף", ש"יכלכל יוסף גו' לחם לפי הטף"²², כמבואר במפרשי רש"י²³ עה"פ, דכיון שדרכם של טף לפרר את הלחם (בכל החדר שבו נמצאים), צריך ליתן להם יותר משיעור אכילתם, שגם זה נכלל בה"מזון" שלהם.

[ומזה מובן גם בנוגע לאלה שלכאורה הוציאו את כספם על דברים מסוג זה שיהודי שני אומר שהם "מותרות", ובמילא טוען הוא, מדוע זקוק פלוני לכך, ומדוע צריך את הדאגות שבדבר, "מרבה נכסים מרבה דאגה"²⁴ – שכן, להיותם בדוגא של "צאן" ובדוגא של "טף", הרי גם "מותרות" הנ"ל נכללים בה"מזון" שלהם, שכולל את כל צרכי האדם].

(19) דאף שהי' רק "משנה למלך" – הי' זה באופן יוצא מן הכלל, ש"בלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים" (מקץ מא, מד), ועד שגם פרעה הי' זקוק ליוסף – בנוגע לשבועה הידועה (ראה סוטה לו, סע"ב. הובא בפרש"י ויחי נ, ו). שמצד זה היתה ליוסף שליטה אפילו על פרעה בעצמו, ועאכו"כ על כל עניניו.

(20) ס"פ תצוה. אחרי טז, לד.

(21) ולהעיר, שתפילה זו מתפלל גם כאו"א מאתנו, בתוך כלל ישראל שבכל הדורות.

(22) ויגש מז, יב.

(23) רא"ם ושפ"ח. וכ"ה בלקח טוב עה"פ.

(24) אבות פ"ב מ"ז.

וכל זה מודגש ביותר אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – כידוע עד כמה גדלה השתדלותו של נשיא דורנו (שהולך ומשתדל ומוסיף בזה), דרישתו ותביעתו מהקב"ה (שבודאי נתקבלה) החל מאז שמינהו לנשיא, ובפרט, במשך נשיאותו שנמשכה רבות בשנים, משנת תר"פ עד שנת תש"י, שלשים²⁵ שנה – שיתוסף אצל כאו"א מישראל גם בגשמיות, נוסף על ההוספה ברוחניות, עד באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וכל זה – מתוך נשמה בריאה בגוף בריא, ושניהם ביחד ללא שום הפסק ח"ו, ואדרבה, ביתר שאת וביתר עוז, בתוספת בריאות הגוף ותוספת בריאות הנשמה.

ד. ענין זה מודגש גם בהרמז דהשם "יוסף" – כמ"ש²⁶ "זיהי' ביום ההוא יוסף אדני-שנית ידו לקנות את שאר עמו וגו'", דקאי על כל בני".

ויש להוסיף, שבהמשך הכתוב נאמר "מאיי הים", דקאי במיוחד על בני הנמצאים בארצות הברית, שהיא בחצי כדור התחתון, וכן על אלה מבנ"י שבאים ומוצאים מאוסטרליא²⁷, אשר בחצי כדור התחתון עצמו הרי זה תחתון שבתחתון.

וגם בזה מודגשת השייכות לנשיא דורנו – שאפילו ל"איי הים" שלח שלוחים, "שלוחו

(25) ולהעיר ש"המלכות (שלמעלה גם מכהונה) נקנית **בשלשים** מעלות" (אבות פ"ו מ"ו).

(26) ישע"י יא, יא.

(27) יש לציין, שבאור ליום ג' פ' תצא, יו"ד אלול, נרצח (בשכונת קראון-הייטס) התמים יעקב ראזענבאום הי"ד מאוסטרליא (המו"ל).

(* ואף שהתורה נקנית במספר גדול יותר של מעלות יתירות - הרי, תורה ומלכות הם ב' גדרים שונים זמ"ז, כי התורה "מונחת בקרן זרית, כל הרוצה ללמוד יבוא וילמוד" (קידושין טו, א. וראה גם רמב"ם הל' ת"ת רפ"ג), ואילו המלך אסור לו לעמוד "בקרן זרית", כיון שצריך להנהיג את העם כו' - אנ"פ שאינו מתערב עם אנשי המדינה ואפילו לא עם השרים כו', כמובן ממש הרמב"ם בהלכות שבהם נתבאר אופן הנהגת המלך.

"יוסף" בלבד, כפי שמצינו בנוגע ליוסף הצדיק עצמו, מ"מ, כאשר נותנים ב' השמות לאדם אחד, הרי זה נעשה שם אחד ויחיד (אף שיש בו ב' תיבות), ועד שא' מהם אינו אלא חצי שם בלבד. וכידוע הפס"ד בהלכה בנוגע לכתובת שטרות ע"פ תורה, שיש לכתוב ב' השמות בשיטה אחת – עכ"פ להידור, ויש אומרים אפילו בדיעבד (לעיוכבא)³³.

ומזה מובן שתוכן וענין ב' השמות צריך להיות בהמשך אחד, ואי אפשר לחלק ביניהם שענין פלוני יהי בגלגול זה וענין פלוני בגלגול אחר – כמודגש במנהג ישראל, אפילו אצל בני סתם, שכאשר נותנים שם על מישהו שהיו לו ב' שמות, נזהרים ליתן את השמות בדיוק כפי שנקרא פלוני³⁴ – שזהו גם הטעם הפשוט לב' שמותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר, כיון שנקרא על שם בנו של הצמח-צדק שהיו לו ב' שמות הנ"ל.

ו. וביאור תוכן שמו השני של נשיא דורנו – "יצחק":

יצחק – הוא על שם הצחוק והשמחה, ועד לשלימות השמחה, כמ"ש³⁵ "אז ימלא שחוק פינו".

וכאשר טוענים, היתכן, הרי אמרו חז"ל³⁶ "אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה, שנאמר אז (לעתיד לבוא) ימלא שחוק פינו?" – הרי נשיא דורנו, דור השמיני, הוא הוא "אז" (שמספרו שמונה), כפי שהכריז בעצמו ש"לאלתר לגאולה", ואמר וחזר וצויה לפרסם ש"הנה זה בא"³⁷, היינו, לא רק "הנה זה עומד אחר כולנו"³⁸, ואפשר לראותו ע"י סדק

(33) ראה טיב גיטין (לבוב תרי"ט) נה, א.

(34) "אז" אין אפשרות ליתן ב' השמות, מפני שא' מבני המשפחה הקרובים ביותר נקרא בא' מב' השמות, שאז צריכים לחפש עצה וכו'.

(35) תהלים קכו, ב.

(36) ברכות לא, א.

(37) שה"ש, ב, ח.

(38) שם, ט.

לאחר הדיבור מראים באצבע: הנה דוד מלכא משיחא!

כיון שכבר נסתיימו כל הענינים ד"מעשינו ועבודתינו", וכפי שמעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שסיימו אפילו "לצחצח הכפתורים", ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לגאולה האמיתית והשלימה – בודאי שמהדיבור בכל ענינים אלו באים להמעשה בפועל ממש תיכף ומיד, ועד שברגע שלאחר הדיבור מראים באצבע ("מראה באצבעו ואומר זה") הנה דוד מלכא משיחא!

(משיחת ליל ב' דר"ח אלול ה'תשמ"ט - בלתי מוגה)

שם משיח הוא בעל-הבית!...

והמעשה הוא העיקר – להוסיף בכל הפעולות דהפצת המעיינות חוצה ביתר שאת וביתר עוז,

ועי"ז זוכים לקיום הבטחתו של מלך המשיח לבעש"ט – כפי שכותב הבעש"ט באגה"ק הידועה: "נכנסתי להיכל משיח . . ושאלתי את פי משיח אימת אתי מר, והשיב, בזאת תדע, בעת שיתפרסם לימודך ויתגלה בעולם, ויפוצו מעיינותיך חוצה",

ולהוסיף, שהבטחה זו ניתנה בהיכלו של משיח (כפי שמדגיש באגה"ק הנ"ל "נכנסתי להיכל משיח"), כלומר, ב"היכל" ששם משיח צדקנו הוא בעה"ב!... (משיחת ש"פ כ"תצא, י"ד אלול ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

ענין הכי עיקרי והכי פנימי, הכי טוב והכי מתוק

ו"המעשה הוא העיקר" – שהחלטות הטובות שמקבלים יחדיו, "כאיש אחד בלב אחד", יקיימו בפועל ממש. וכאמור, שעי"ז זוכים לאלתר לכתובה וחתומה טובה לשנה טובה ומתוקה, ברכתו של הקב"ה, אחדות הפשוטה, כפי שנמשכת בפרטים ופרטי פרטים דחיי האדם, בבני חיי ומזונא רויחא, בטוב הנראה והנגלה.

ועאכו"כ בנוגע לענין הכי עיקרי והכי פנימי, הכי טוב והכי מתוק – אתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא – גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

(משיחת יום ג' פ' שופטים, א' דר"ח אלול ה'תשמ"ז - בלתי מוגה)

של אדם כמותו²⁸, שיהיו "כמותו", ויפצו שם נגלה דתורה ופנימיות התורה, כולל גם ההוספה במעשים טובים, ביחד עם עבודת התפילה²⁹, ובודאי שהשלוחים מילאו את השליחות בכל התוקף ד"שלוחו של אדם כמותו", ועד (כפי שמוסיף בלקו"ת³⁰) "כמותו דהמשלח³¹ ממש³², ובמילא נעשה תיכף ומיד קיום היעוד ד"יוסיף אדני-שנית ידו לקנות את שאר עמו גו" גם "מאיי הים", שכולל הן ארה"ב (המקום שבו אנו נמצאים עכשיו), והן אוסטרלי (תחתון שבתחתון), כנ"ל.

ה. ובכל זה ניתוסף עוד יותר מצד שמו השני של כ"ק מו"ח אדמו"ר – "יצחק":

ובהקדמה – שאע"פ שישנם כמה מבני הנקראים בשם "יצחק" בלבד, כפי שמצינו אצל האבות, וכן כמה מבני הנקראים בשם

(28) ברכות לד, ב (במשנה). וש"נ.

(29) שעי"ז נעשה ענין משולש (תורה תפילה וגמ"ח) – ע"ד ובדוגמת ביהמ"ק השלישי, "מקדש אדני-כונוני ידך", שהוא גם משולש (ראה זח"ג רכא, א).

(30) ויקרא א, ג.

(31) אדם העליון, שעל שם זה נקרא האדם (התחתון) – ע"ש "אדמה לעליון" (ראה שלה"ג, רע"א. ועוד).

(32) עם כל ה"שטורעם" שניתוסף ע"י תיבת "ממש" – החל מ"הנפש השנית בישראל היא חלק אלוהי ממעל ממש" (תניא רפ"ב), שפועלת גם על הנפש הראשונה, נפש הבהמית, שנגררת ונעשית מציאות אחת עם נפש האלקית, ובפרט בדורנו זה ש"כולנו צדיקים", "כולנו חכמים כולנו נבונים" – כפי שאומרים (בהגדה) בנוגע לגאולת מצרים, אשר "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" (מכה ז, טו).

(* ולכן, כאשר שוללים את ההנהגה של אלה "הנעושים גופם עיקר ונפשם טפלה" (תניא פל"ב), מדגישים שצריכים לנעושים נפשם עיקר וגופם טפל, ואין צורך להדגיש ענין זה בנוגע לנפשם גופא, שנפש הבהמית צריכה להיות טפלה - כיון שנפש הבהמית נגררת ונעשית דבר אחד עם נפש האלקית.

** ואף שינבונים לא אשכח" (עירובין ק, ב. זח"ב עב, ב. ר"א. הובא בפרש"י דברים א, טו), מ"מ, מצאו אז "חכמים", וכן מצאו כל אותיות האל"ף-בי"ת שכולל הר"ת של כא"א מישראל ושל כלל ישראל.

החסידות **תמימה**¹, ולא עוד אלא שהלימוד דפנימיות התורה הוא בהבנה והשגה "כלימוד הסוגיות בנגלה דתורה"², ששכל האדם מתייחד עם השכל דפנימיות התורה, ב"יחוד נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל בגשמיות"³ (כולל גם ש"והיו לבשר אחד" שבנישואין), מעין ודוגמת והכנה להמעמד ומצב דימות המשיח ש"יהיו כל ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כו"⁴.

וגם (ולכן) נקראים "**חיילי בית דוד**" שמנצחים את המעמד ומצב ד"חרפו⁵ עקבות משיחך", ופועלים התגלות וביאת משיח בן דוד באופן ד"ברוך ה' לעולם אמן ואמן"⁶, כלשון הכתוב בסיום וחותרם מזמור פ"ט בתהלים.

ולהעיר שתקופה זו (שמתוארת בסיום מזמור זה) נסתיימה כבר לאחר מעשינו ועבודתנו במשך ארבעים שנה מהסתלקותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שניתוסף בהפצת המעיינות חוצה באופן ש"נתן⁷ ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁸, ועתה עומדים בתקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו וחותרו בפסוק "ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גו' ומעשה ידינו כוננהו", ש"תשרה שכניה במעשה ידיכם"⁹, שזהו תשלום השכר על כללות מעשינו ועבודתנו.

(משיחת ש"פ תצא, י"ד אלול ה'תנשא"א - מוגה)

(1) שיחת שמח"ת תרנ"ט - "התמים" ח"א ע' כה.

(2) שיחת ט"ו אלול תרנ"ז - "התמים" שם ע' כג.

(3) תניא פ"ה.

(4) רמב"ם בסיום וחותרם ספרו "משנה תורה".

(5) ויש לומר, שתיבת "**חרפו**" רומזת על רפ"ח ניצוצים דתהו, שתכליתם ומטרתם (ע"י עבודת הבריורים) התגלות ד"רוחו של מלך המשיח" ש"**מרחפת** על פני המים" [..], ובפרט ע"י ההוספה בלימוד פנימיות התורה (תורתו של משיח) באופן של

חריפות ("חרפו" למעליותא).

(6) כדברי כ"ק אדנ"ע בשיחתו הידועה בשמח"ת תרס"א (נדפסה בלקו"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. ועוד).

(7) תבוא כט, ג.

(8) ולהעיר מהשייכות לחודש אלול דשנה זו - חשבון-צדק דשנת "נפלאות אראנו" ("עינים לראות"), והכנה לשנת "נפלאות בינה" ("אזנים לשמוע", כידוע שראוי ושמיעה הם חכמה ובינה).

(9) פרש"י עה"פ.

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר **צבי הירש** ע"ה **סטראל** - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו **טשרנא גיטל** בת ר' **יעקב** ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח **שמואל סטראל** ומשפ' שיחי

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' **חיים משה יהודה** בהר"ר **ירמיהו הכהן ולאח** ע"ה **בלוי**

מו"ל כתי הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומוזוזת נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"נ זוגתו הרבנית **חנה חי' הנה** בת ר' **מאיר שמריהו ורחל** - נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

בהכותל, אלא "הנה זה בא", עד ש"מראה באצבעו ואומר זה"³⁹, ולא נשאר אלא להוסיף בהענין של "עמדו הכן"⁴⁰, שכן גם הכפתורים מצוחצחים כבר⁴¹, ובמילא ישנם תיכף ומיד (נוסף על כל הענינים של "יוסף", גם) כל הענינים של "יצחק", שזהו"ע הצחוק והשמחה, באופן ד"ימלא שחוק פיננו".

ומה ש"אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעוה"ז" - במה דברים אמורים, כאשר המדובר אודות רגע קודם גילוי משיח צדקנו; אבל בנדו"ד, הרי מכיון שנשיא דורנו ה' המשיח של דורנו, והוא נתגלה בכל התוקף - הרי לא רק שניתנה רשות, אלא יתירה מזה, שיש חיוב להתנהג באופן ש"ימלא שחוק פיננו ולשונו רינה".

ועפ"ז מובנת גם הסיבה לכך שנשיא דורנו תבע מחסידים בדורו שיעמדו בתנועה של **שמחה**, ושמחה גדולה **בלי הגבלות**,

- אע"פ שהוא בעצמו עבר ענין של מאסר, ובזה גופא, מאסר שה' קשור עם שלילת החיים (רח"ל), כידוע⁴² הפס"ד שהי' לראשונה, וגם לאח"ז הוחלף הפס"ד לענין הגלות ש"שקול כמעט כצער מיתה"⁴³ (ולפעמים הרי זה קשה יותר מהעדד החיים), כולל גם הקשיים כו' אפילו לאחר שכבר היתה הגאולה, ואפילו לאחר הגאולה כפי שהיתה ביום הש"ק שלאח"ז, בהגיעו לפטרבורג⁴⁴, שאז היתה ההזדמנות הראשונה

(39) ראה תענית בסופה. שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב.

(40) ראה אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ד ריש ע' רעט.

(41) ראה סה"ש תרפ"ט ע' 42, ובהנסמן שם בהערה 51.

(42) ראה תורת מנחם - התוועדויות ח"ג ע' 185. וש"נ.

(43) חינוך מצוה תי.

(44) שהיתה אז עיר הבירה של כל המדינה, ובמילא גם עיר הבירה של בעל הגאולה.

(45) ראה סדר ברכת הנהנין לאדה"ז פי"ג ה"ה.

שהי' יכול לברך ברכת הגומל ע"פ הלכה⁴⁵ - והמשיך תנועה וענין השמחה גם לדורו אחריו, דורנו זה - אנשים נשים וטף, החל מכל אלה הנמצאים כאן, הן בעזרת נשים והן (ועאכו"כ) בעזרת אנשים, וכן הילדים הקטנים הנמצאים כאן, והם לוקחים עמם ביחד כל האנשים והנשים והטף שבכל העולם כולו - שהוא **דור הגאולה**, שבו יקויים היעוד ד"יוסיף אדנ"י שנית ידו וגו".

ז. וע"פ האמור ש"הנשיא הוא הכל", מובן, שכל ענינו של נשיא דורנו נמשכים לכאו"א מאנשי הדור, כולל גם התוכן דב' שמותיו הנ"ל, וכפי שנעשים שם אחד.

ועפ"ז מובן בפשטות שדורנו זה, ניתנה לו הרשות לתבוע מאת הקב"ה - תביעה ע"פ התורה, וע"פ מנהג ישראל של נשיאי ישראל, ויתירה מזה, ע"פ המנהג של נשיא דור זה עצמו (כנ"ל ס"ג) - שכאו"א צריך לקבל "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה"⁴⁶, הן הענין ד"יוסף" והן הענין ד"יצחק", בתכלית הריבוי ובתכלית ההשפעה ובתכלית ההמשכה,

כולל גם שאצל כאו"א מישראל נעשה מעמד ומצב של עשירות מופלגה, כולל גם "חמישים איש רצים לפניו"⁴⁷ - כיון שכאו"א מישראל הוא בגדר מלך, כידוע שנוסף לכך ש"כל ישראל בני מלכים הם"⁴⁸, הרי הם גם "מלכים", כדאיתא בתיקוני זהר⁴⁹ ("זהר" - ע"ש "המשכילים יזהירו כוזהר הרקיע"⁵⁰, אשר על ידם נעשה התיקון ("תיקוני זהר") של כל העולם כולו, ועאכו"כ התיקון של כאו"א מישראל, שיזהיר כוזהר הרקיע). ■

(46) נוסח ברכה הג' דברהמ"ז.

(47) ל' הכתוב - שמואל-ב טו, א. מלכים-א, א, ה.

(48) שבת סז, א. וש"נ.

(49) בהקדמה (א, ב).

(50) דניאל יב, ג.

היכן מצוינו בשו"ע חיוב לגאול את השכינה מהגלות?

יכול יהודי לחשוב שמשפיק לו לקיים את הענינים שמחוייב בהם ע"פ שו"ע, ובכללות, לקיים את השבועה שמשביעין אותו תהי צדיק¹, אבל, בנוגע לענינים של רשות – אין זה שייך אליו, "ער איז א שולחן-ערוך איד", ותו לא מידי, ואדרבה, מכיון שבשו"ע לא נתפרש החיוב בנוגע להנהגה בענינים אלו, ה"ז הוכחה שענינים אלו אינם שייכים אליו. ומכיון שכן – טוען הוא – אין לו לצאת ממקומו, ד' אמות של קדושה, ובפרט שכל הדרכים בחזקת סכנה², ובלשון הכתוב בסוף פרשתנו³ "אשר קרך בדרך", ולכן, אינו רוצה לצאת ממקומו, כי "בדרך" ישנו עמלק "אשר קרך", ומה שמחוץ לד' אמותיו ישנו מציאות של עמלק – אין זה ענינו, "יבוא בעל הכרם ויכלה את קוציו"⁴.

ועד"ז בנוגע להמדובר לעיל⁵ אודות השמחה לשם ביאת המשיח:

חיוב של שמחה לשם ביאת המשיח – היכן מצוינו ב"שולחן-ערוך"?!... – ב"שולחן-ערוך" מבואר שעבודת ה' צ"ל בשמחה, וישנם גם דינים בנוגע להגבלת השמחה בג' השבועות וכיו"ב, אבל, לא מצוינו בשום מקום חיוב של שמחה לשם ביאת המשיח.

ומה שבענין זה תלוי ביאת המשיח, גאולת עם ישראל וגאולת השכינה – ממשיך לטעון: לא מצוינו ב"שולחן-ערוך" חיוב לגאול את השכינה!... בנוגע לעצמו, מצוינו ברמב"ם⁶ "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין", אבל בנוגע לגאולת השכינה – אין זה תפקידו...

על כך אומרים לו, ש"כי תצא למלחמה על אויבך" הוא ציווי והוראה בתורה:

יהודי אינו יכול להסתפק בד' אמות של קדושה שבביתו ובסביבתו הקרובה, אלא צריך גם לצאת ממקומו, "תצא למלחמה על אויבך", לבטל מציאותו של האויב ומנגד לקדושה, ועד לכיבוש העולם כולו, שכן, כיצד יכול לישב במנוחה בד' אמותיו בידעו שבמקום מסויים בעולם יש "עמלק" שמנגד לאלקות!?

וכאמור, התורה מבטיחהו "כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלקיך בידך", ועד לסיום הפרשה "תמחה את זכר עמלק מתחת השמים", ואז, כשמבטלים המציאות ד"אויבך" מכל וכל, נעשית השמחה בשלימותה, שכן, כל זמן שנשארה עדיין מציאות ד"אויבך", אפי' בריחוק מקום, הרי, מכיון שאי-אפשר לדעת מה יהי' לאחרי זמן, לא יכולה להיות שמחה בשלימותה, ורק כשבטלה לגמרי המציאות ד"אויבך" בכל העולם כולו, אזי נעשית השמחה בשלימותה. (משיחת ש"פ תצא, י"ד אלול ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

(1) נדה ל, ב. הובא בתניא בתחלתו. (2) ירושלמי ברכות פ"ד ה"ד. קה"ר פ"ג, ב (ב). (3) כה, יח. (4) ב"מ פג, ב. (5) ראה לקמן ע' 12 בגליון זה. (6) הל' תשובה פ"ז ה"ה.

"כי תצא" לקבל פני משיח צדקנו

. . אף שהגאולה קשורה עם הענין ד"זכו" כו', הרי, בימינו אלו, לאחר ש"כלו כל הקיצין"², אין צורך בהענין ד"זכו" בשביל הגאולה עצמה כי אם, בשביל ההוספה בעילוי אחר עילוי עד אין-סוף, דכיון שהתורה אין לה שיעור והגבלה, הרי, גם לאחר שנמצאים כבר במעמד ומצד ד"זכו" יכולים וצריכים להוסיף כמה פעמים ככה, עד אין-סוף; ועד"ז בנוגע לענין הגאולה – שכל זמן שישנו איזה ענין של הגבלה מדבר שחוץ הימנו, ואפילו הגבלה של "כלי" שבטל להדבר שנמצא בתוכו, אין זה עדיין תכלית השלימות דגאולה, ובמילא, ה"ז באופן של הוספה בעילוי אחר עילוי עד אין-סוף.

ויה"ר שע"י הדיבור בענינים אלו יתוסף בקבלת החלטות טובות בנוגע לכל עניני העבודה האמורים לעיל, ועאכו"כ בנוגע לענין הגאולה, שמהדיבור בענין הגאולה, "אחכה לו בכל יום שיבוא", יוצאים תיכף ומיד לקבל פני משיח צדקנו.

ועוד ועיקר, שהיציאה לקבלת פני משיח צדקנו נעשית ע"פ הוראת פרשת השבוע והיום – "כי תצא כו' על אויבך":

גם במעמד ומצב שיש מנגדים ("אויבך"), אין לו ליהודי לחשוב (ועאכו"כ להתפעל) מהמנגדים, כיון שמציאותו היא "על אויבך", למעלה מ"אויבך" (כפי שנזכר גם בהתוועדות דיום הש"ק³).

כל בני, אנשים נשים וטף, הם "בנים"⁴ לאבינו שבשמים, בנים הסמוכים על שולחן אביהם (כמובן ממ"ש בנוסח דברכת המזון), ומצוינו בהלכה בנוגע לכמה ענינים שמציאותם של הסמוכים על השולחן "נבלעת" במציאותו של בעה"ב, אבינו שבשמים, ולא עוד, אלא, שכאו"א מהם הוא כמו בנו יחידו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ולכן, אין לו עסק ושייכות עם ענינים אחרים מלבד אביו שבשמים, ועאכו"כ שאין לו שייכות כלל עם "אויבך".

ובפרט שבנוגע לענין הגאולה נתבטלו כבר מזמן כל המנגדים, המניעות והעיכובים, שהרי, "כלו כל הקיצין". וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו⁵ שכבר סיימו כל עניני העבודה, אפילו צחצוח הכפתורים, ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו.

(משיחת ג' אלול ה'תשמ"ט - בלתי מוגה)

(1) סנהדרין צח, א. (2) שם צז, א. (3) שיחת ש"פ שופטים ס"ד (סה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 5) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט. (4) ראה יד, א. (5) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

עתה עומדים בתקופה השייכת לתשלום השכר

[.] ובהדגשה יתירה בנישואי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבהמשך לזה וביחד עם זה היתה התייסדות ישיבת תומכי תמימים – כי:

תלמידי הישיבה נקראים "תמימים" ע"ש שלומדים "תורת ה' תורה הנגלית ותורת